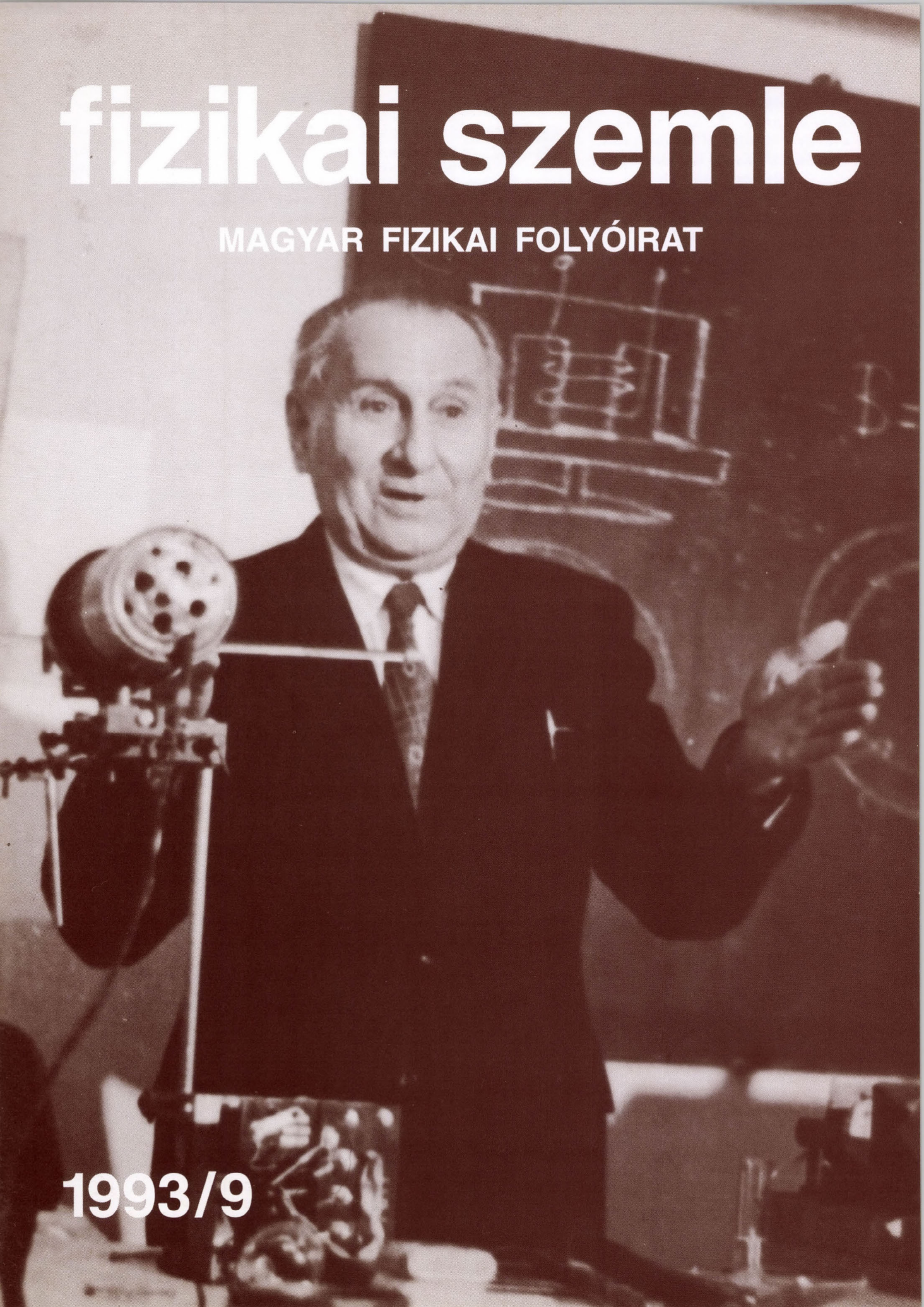

fizikai szemle

MAGYAR FIZIKAI FOLYÓIRAT

1993/9

GRATULÁLUNK

Göncz Árpád köztársasági elnök Tarján Imrét a MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND KÖZÉPKERESZTJE (POLGÁRI TAGOZAT) kitüntetésben részesítette államalapító Szent István ünnepe alkalmából.

Horváth Gábor kapta meg az először kiadott, az optikai kutatásban kimagasló eredményt elérő fiatal kutatónak ítélhető nemzetközi GÁBOR DÉNES DÍJAT.

ESEMÉNYEK

FIZIKUSNAPOK '93 DEBRECENBEN

Ez év márciusának első hetében immár tizennegyedik alkalommal került sor a debreceni Fizikusnapok megrendezésére.

A rendezvénysorozat gerincét a bevált hagyományoknak megfelelően a Kölcsény Ferenc Művelődési Központ konferenciatermében megrendezett előadások alkották. Az idei Fizikusnapokkal Bay Zoltán akadémikusról kívántunk megemlékezni, így az előadások témájának kiválasztásában ezért gondolatként az Ő életműve, kutatási eredményei szolgáltak. A Fizikusnapok megnyitása során Pálkás József, az ATOMKI igazgatója méltatta Bay Zoltán munkásságát, majd Szabó Gábor a fizikai tudományok kandidátusa (JATE Optikai és Kvantumelektronikai Tanszék) „A -fényreszabott- méter” című előadásában Bay Zoltán akadémikusnak a mértékrendszer megalapozásában kifejtett munkásságáról emlékezett meg. Lukács Béla a fizikai tudományok doktora (KFKI-RMKI) „Változatlanok-e a természeti állandók?” címmel ismertette a fizika történetileg kialakult mai álláspontját az alapvető törvényekben szereplő állandók értékeivel, azok lehetséges időbeli változásainak korlátaival kapcsolatban. Kiss Dezső akadémikus (KFKI) „Atomi részecskék nyomában” című előadásában a részecskedetektálási módszerek fejlődéséről beszélt, különös tekintettel a nagyenergiájú gyorsítók mellett alkalmazott, összetett detektorrendszerekre. Gordos Géza egyetemi tanár (BME) nagy érdeklődéssel kísért „Távközlés: az ezredforduló stratégiai technikája” című előadásában az egységes adatátviteli-távközlési rendszerek fejlődését vázolta, kitérve ezeknek a társadalom fejlődésére gyakorolt hatására, valamint a hazai helyzet közeljövőben várható alakulására is. Az előadások sorozata a középiskolai fizikatanárok hagyományos fórumával zárult Berényi Dénes akadémikus, a MTA alelnöke „Motíváció a fizikaoktatásban” című vitaindító előadásával.

A zsúfolt előadóteremben megtartott előadások mellett nagy érdeklődést váltottak ki a Fizikusnapok egyéb rendezvényei is. Az

Az ATOMKI évenkénti legnagyobb elismerését, a SZALAY SÁNDOR DÍJAT, Krasznaborkay Attila kapta.

A fiatal kutatók számára alapított legnagyobb elismerést, a SCHLENK BÁLINT DÍJAT, ez évben Nagy László kapta.

INTÉZETI IFJÚSÁGI DÍJAT kaptak: Hakl József, Hegman Norbert, Kirsch Éva, Szűcs Zoltán, Takács Endre, Tőkési Károly.

ATOMKI-ban tartott rendhagyó fizikaórákon 26 csoportban mintegy 400 középiskolai tanuló vett részt, az intézet anyagvizsgálati laboratóriumait és gyorsító berendezéseit a nyílt nap keretében 130 látogató tekintette meg. Egyre szélesebb körben kerül megrendezésre az egyetemi „próba felvételi” is: az idén Debrecen mellett Szabolcs és Szolnok megye egyes gimnáziumaiban is lehetőség nyílik arra, hogy az „élesben” történő írásbeli vizsga feltételeivel azonos körülmények között próbálkozzék meg mintegy 400 jóvendő felvételiző a vizsgafeladatok megoldásával. Sok érdeklődőt vonzott az ELFT megyei csoportjának „Hatvani István” fizikaversenyén eredményesen szereplő tanulók számára a KLTE Szilárdtest-fizikai tanszékén rendezett kísérleti bemutató is.

A Fizikusnapok során került sor az ATOMKI középiskolások számára meghirdetett pályázatának eredményhirdetésére is. A pályázat idei témái „Pontosság és reprodukálhatóság a kísérleti fizikában” valamint „Tudományos elméletek megalapozottsága a fizikában (tévutak és bizonyítékok)” voltak, a pályázat eredményéről külön számolunk be.

A résztvevők jelentős száma, az egyes rendezvények iránt megmutatkozó érdeklődés meggyőző erővel tanúsította, hogy a Fizikusnapok megrendezésének gondolata ma is helyesnek bizonyuló kezdeményezés volt és továbbra is megfelelő eszközként szolgálhat a fizika és eredményei iránti érdeklődés felkeltéséhez, ébren tartásához és kielégítéséhez, a természettudományos gondolkodás elterjesztéséhez. Az eddigi rendezvények tapasztalatai alapján helyesnek bizonyult utat kívánják követni a rendezők az 1994 tavaszára tervezett XV. Fizikusnapok programjának kialakításában is.

Kovács Ádám
ATOMKI, Debrecen

FIZIKUSNAPTÁR

Az Magyar Tudományos Akadémia és a Semmelweis Orvostudományi Egyetem ünnepi emlékülést rendez

Szent-Györgyi Albert születésének 100. évfordulója alkalmából 1993. szeptember 15-én az MTA Dísztermében.

Az emlékülés programja:

Elnöki megnyitó

Kosáry Domokos (MTA, elnök): Emlékezés Szent-Györgyi Albertre

Straub F. Brúnó (MTA rendes tag): Szent-Györgyi Albert, az oktató és tudományszervező

Lajtha Ábel (MTA külső tag): Szent-Györgyi Albert, a kutató

Réthelyi Miklós (SOTE, rektor), Mandl József (SOTE, tanszékvezető): Szent-Györgyi Albert, az egyetem professzora

Rovatvezető: Láng Klári

Eötvös Loránd Fizikai Társulat

A Szegedi Nemzeti Színházban

Szent-Györgyi Albert Centenáriuma

alkalmából szeptember 16-án ünnepséget tartanak.

Ünnepi beszédet mond Antall József.

Másnap, 17-én a Szegedi Akadémiai Bizottság egésznapos tudományos ülésszakot rendez.

Az ELFT Szabolcs-Szatmár-Bereg-megyei Csoportja és a Bessenyei György Tanárképző Főiskola Fizikai Tanszéke rendezésében

Őszi Fizikus Napok

lesznek 1993. október 4-e és 15-e között.